

Győr-Moson-Sopron
Megyei Önkormányzat

Nagyvárosi agglomerációk, településegységek összehangolt működése

Pappné Kett Adrienn

megyei főépítész, területfejlesztési referens

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat

**Többszintű területi kormányzás és a kohéziós politika jövője
konferencia**

Budapest, 2018. november 6.

Tartalomjegyzék

- Megye a többszintű területi kormányzásban
- Megye feladata
- Agglomeráció
- Együttműködések
- Partnerség a gyakorlatban
- Párbeszéd szerepe

Hol foglal helyet a MEGYE a többszintű területi kormányzásban?

Települési Önkormányzatok

Megye feladata

A hatályos jogszabályok komoly kötelező feladatokat határoznak meg a **megyei önkormányzatok** számára:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** szerint a **megyei önkormányzat** területi önkormányzat, amely területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, és koordinációs feladatokat lát el.
- a feladatokat az **1996. évi XXI. területfejlesztési és területrendezési törvény** részletezi

Történeti kitekintés

Szervezői szerepek (már az I. világháború előtt) → centralizáció → szubszidiaritás (Mötv.) → legitimáció (1996. XXI. Tftv.) → decentralizáció → fejlesztéspolitikai feladatok (2011. évi CLIV.tv.)

Jelenleg: közszolgáltató szerepkör helyett fejlesztéspolitikai szerep (nem mondanám kiüresedett szerepnek)

Győr-Moson-Sopron megye

- 183 település
- 13 város
- 2 MJV

Győr-Moson-Sopron megye **területfejlesztési** alapdokumentumai

- 2014. február 14-én elfogadott (a helyzetfeltáráson alapuló) hosszú-távú **megyei területfejlesztési koncepció**
- 2014. szeptember 26-án elfogadott középtávú komplex **megyei területfejlesztési program**
- 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozattal elfogadott, a TOP-hoz kapcsolódó **megyei integrált területfejlesztési program**

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)-2017

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

A humán erőforrások diverzifikált fejlesztése: az innovatív, jól képzett emberi erőforrások gyarapítása; erős identitástudattal és közösségekkel; a jól működő egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztése.

A gazdaság szerkezetének és feltételeinek javítása: helyi gazdaságfejlesztés, helyi innovációk támogatása; kkv-k fejlesztése; a mezőgazdasági termelés feltételeinek javítása, az élelmiszerfeldolgozó-ipar újraélesztése, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével. **Vízi, kerékpáros, üzleti és egyéb turizmus fejlesztése a kapuszerep kiaknázásával. Sopron-Fertő térsége mellett további kiemelt turisztikai térségek kijelölése és fejlesztése.**

A megyén áthaladó TEN-T közlekedési korridorok (közutak, vasutak, Duna), valamint ezek csomópontjai (logisztikai központok, kikötők) és a kapcsolódó hálózat fejlesztése. **A közlekedési hálózat további (hiányzó és amortizálódott) elemeinek fejlesztése.**

A környezet minőségének javítása; **klímavédelem**; környezet- és hulladékgazdálkodási program, természetvédelmi program; alternatív energiaforrások hasznosítási programja.

A települések és térségek adottságainak hasznosítása, infrastruktúrájuk fejlesztése.

A multi- és interregionális kapcsolatok erősítése: szorosabb együttműködés a nagyvárosi terekben (Bécs-Pozsony-Győr); a megye- és országhatáron átnyúló együttműködések fokozása; az európai területi együttműködési csoportosulások (ETT-k) kiterjesztése.

Győr és Sopron (a határon átnyúló agglomerációjú centrumok), valamint Mosonmagyaróvár gazdasági, kulturális, oktatási, egészségügyi, szolgáltató és innovációs központi szerepének erősítése, **a győri járműipari életpályamodell együttműködés kiterjesztése.**

A többi város térség- és gazdaságszervező erejének növelése, vidékfejlesztési szerepkörének fejlesztése.

A megye periférikus térségeinek felzárkóztatása. **Közösségi együttműködésekben alapuló, otthonos kistelepüléseket eredményező vidékfejlesztés.**

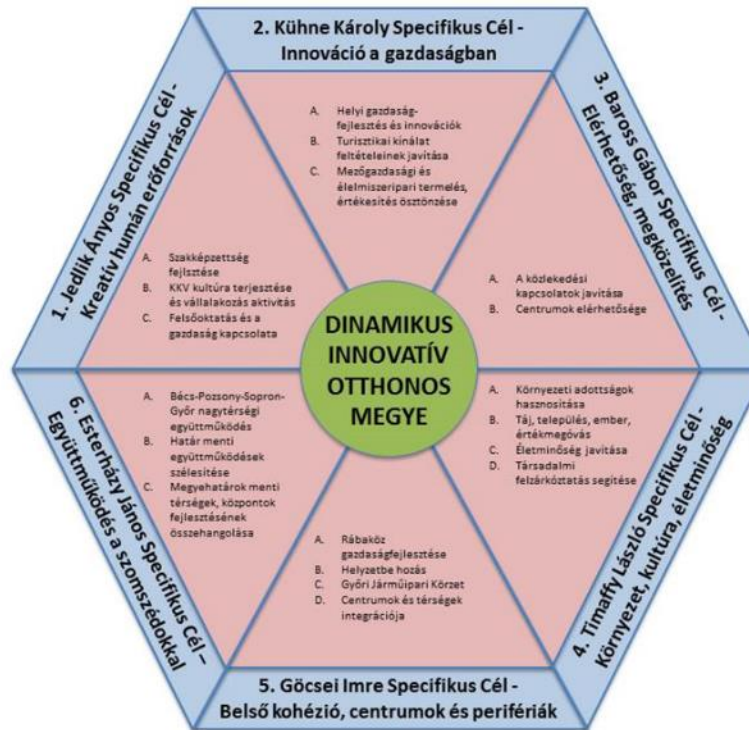
GYŐR-MOSON-SOPRON

a

Dinamikus, Innovatív és Otthonos

megye

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat

a 1996. évi XXI. törvény szerint
„dönt a hatáskörébe utalt
fejlesztési források felhasználásáról”

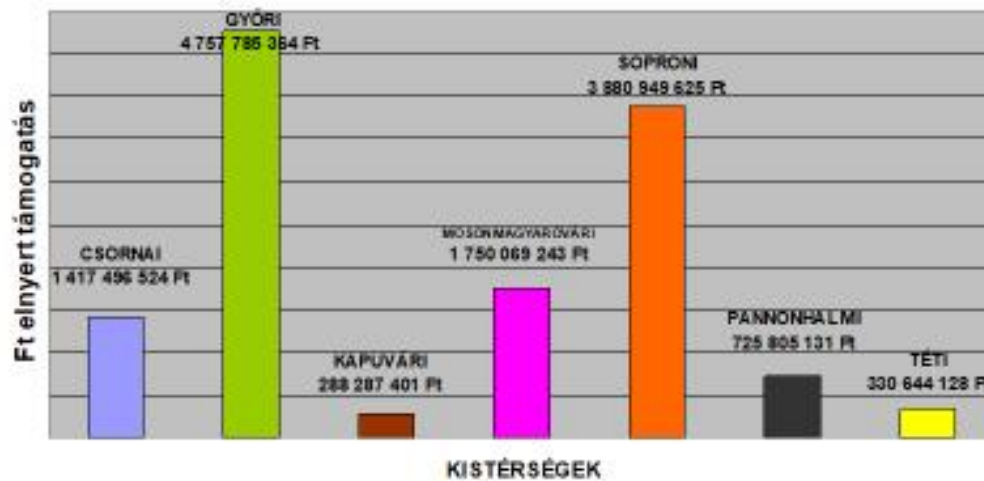
1996-tól 2006-ig döntött a **hazai decentralizált** forrásokról (kisléptékű jellemzően önkormányzati fejlesztések támogatása)

Jelenleg közreműködik a 2014-2020-as **Terület és Településfejlesztési Operatív Program** (TOP) tervezésében és végrehajtásában

Decentralizált alapok

KISTÉRSÉGEK GY-S-M megyében

Támogatott pályázatok térségenként
2002-2005.

2014-2020

A Partnerségi Megállapodás és a Széchenyi 2020 alapján az operatív programokra előirányzott támogatási keretösszeg az alábbiak szerint oszlik el:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP): 2.718,5 milliárd forint
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP): 1.157 milliárd forint
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP): 269,3 milliárd forint
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP): 884,9 milliárd forint
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP): 1.117,8 milliárd forint
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP): 1.034,2 milliárd forint
- Közigazgatás- és Köszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP): 298,5 milliárd forint

A TOP esetében a megyei önkormányzat felel többek között az ITP végrehajtásáért.

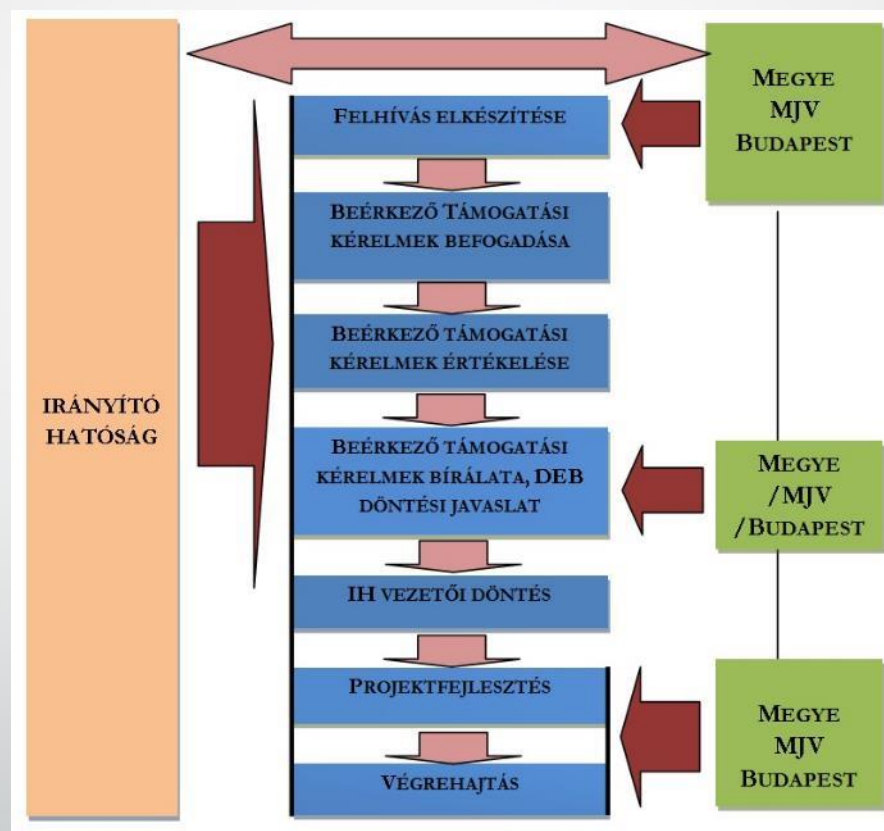
A területi szereplő feladatai

Jogszabály által meghatározott feladatok:

- *összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,*
- *véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,*
- *adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,*
- *végrehajtja az integrált területi programot*

Végrehajtói feladatkör:

- *közreműködés a felhívások elkészítésében,*
- *részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,*
- *a végrehajtás nyomon követése,*
- *a forrásfelhasználás nyomon követése*

Projektmenedzseri feladatok ellátása

Keret és a rendelkezésre álló forrás (2014-2020)

1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat szerinti
európai uniós támogatás hazai társfinanszírozással együtt
Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat **23,35 Mrd Ft**

Győr-Moson-Sopron megye **területrendezési** alapdokumentuma

Megyei területrendezési terv

Összhang biztosítása

- Országos Területrendezési Terv (OTrT)-vel
- Településrendezési tervekkel

Aktuális feladat GYMS MTrT módosítás

Legfontosabb aktualitások és tudnivalók

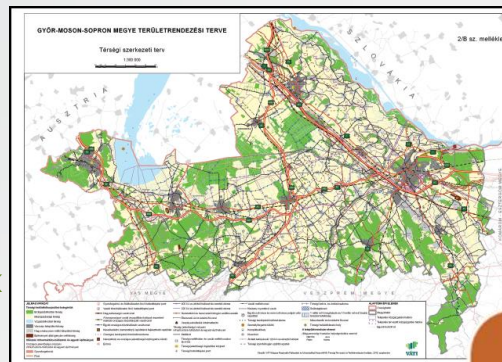
✓ OTrT – elfogadás előtt

(Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvénytervezet) 3 terv együttesen szerepel ez előterjesztésben

- ✓ megyei övezetek
- ✓ Alaptérkép (térítésmentes)
- ✓ 4TR program Területi és Települési Tervezést Támogató Rendszer (társégi tervezés)

A területrendezési tervezés a területfejlesztési tervezésre épül a gyakorlatban is!

- ✓ az országos terület felhasználás és műszaki infrastruktúra területi pontosítása az országos elemek kiegészítése a térségi jelentőségű infrastruktúra elemeivel, országos övezetek pontosítása;
- ✓ az országos övezetek pontosítása a térségi jelentőségű környezeti, természeti és kulturális értékek területei védelme
- ✓ a települési fejlesztési elképzelések területi koordinációja

a 2017 évi területrendezési tervezés során összhangot kell teremteni a területfejlesztés és területrendezés között

fejlesztés orientált megyei rendezési terv;

területi szereplők fejlesztési szándékai megvalósulhatnak (pl: „OTrT 12.§”: térségi jelentőségű előírások, egyedileg meghatározott övezetek)

fejlesztési célú övezetek kijelölése és a területfejlesztési eszközök hozzá kapcsolása

Néhány példa Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat esetében:

Vonalas infrastruktúra fejlesztéssel érintett települések képviselőiben gesztori szerep felvállalása

- ✓ M85 Csorna-Pereszteg szakasz
- ✓ R83 Pápa-Győr szakasz (2 megyés projekt)

végleges nyomvonal rögzítése
engedélyezési eljárás (egy eljárásban történő végrehajtás)

- ✓ Győr, keleti elkerülő - Országhatár közötti szakasz fejlesztésének előkészítése (tervindító egyeztetés)

OTrT

közlekedésfejlesztés (példa)_2017

Székesfehérvár-Győr-Szlovákia gyorsforgalmi út nyomvonal

R81: Székesfehérvár térsége (M7) – Mór – Kisbér – Győr –
Vámosszabadi – **új Duna-híd** – (Szlovákia)

Mosonmagyaróvár

160. sz. főút: Mosonmagyaróvár déli bevezető és elkerülő út
(M1 – 1. sz. főút)

...

Aktuális nagytérségi fejlesztések:

M15 autópálya Rajka-országhatár (Szlovákia)

A fél autópálya autópályává fejlesztése a magyar oldalon, csatlakozva a Pozsonyba vezető szlovák autópályához

EuroVelo6 és EuroVelo13

Dunamenti és Vasfüggöny nemzetközi kerékpárutak

Római Limes

Világörökség várományos helyszínsorozat, eredményes pályázat esetén a megyében (Pannonhalma és a Fertő táj mellett) a 3. világörökség lenne

M85 gyorsforgalmi út hiányzó szakasza

A megyei önkormányzat vidékfejlesztési és koordinációs feladatai

Összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat

- a megyei, térségi, határ menti és határon átnyúló fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal,
- valamint a megyét érintő területrendezési tervekkel.

FOGALOM és kérdéskörök

Az **agglomeráció** olyan egy- vagy többközpontú urbanizált településrendszer, amelyben a központot és a közvetlen vonzáskörzetébe tartozó településeket **szoros** kulturális, gazdasági, kommunális és szolgáltatási kapcsolatok jellemzik

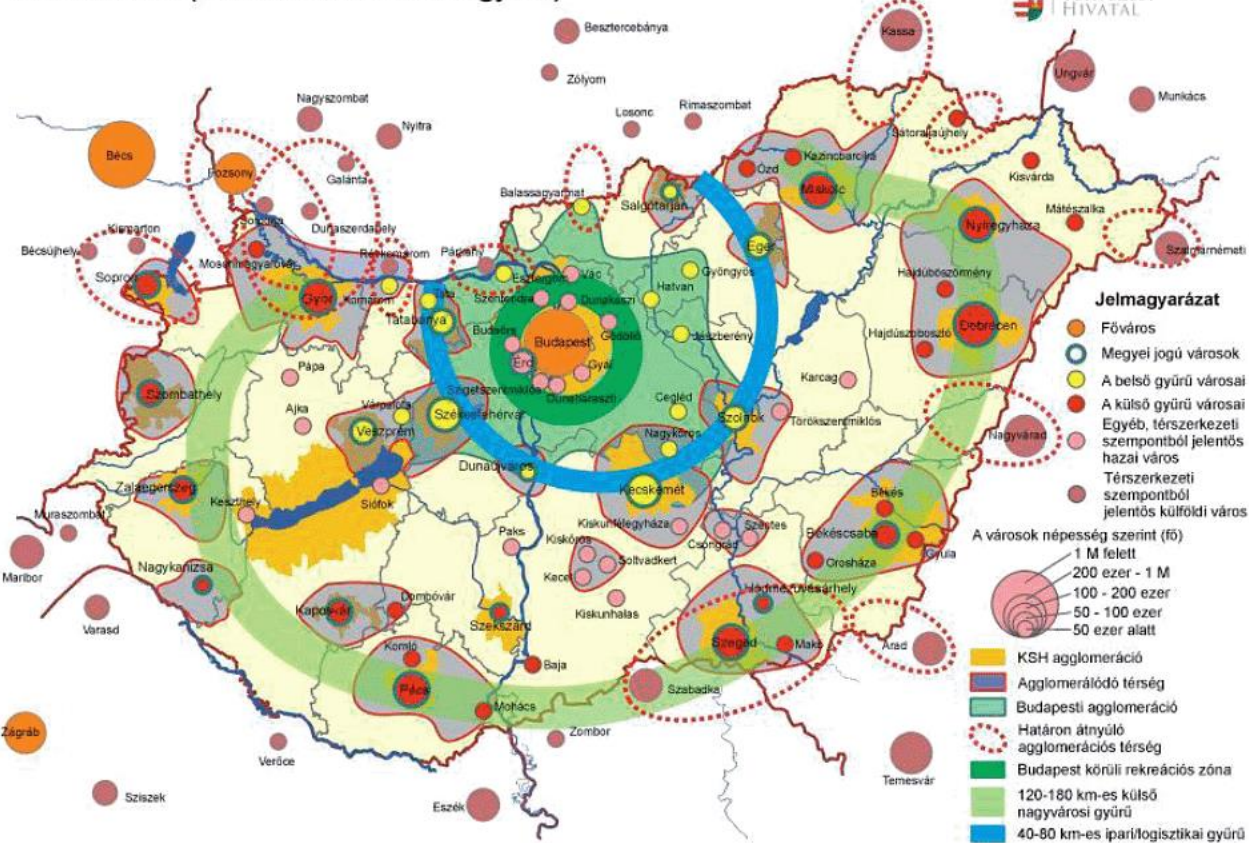
Agglomeráció

Jellemzői:

- Közigazgatási határok
- Szoros területi kapcsolati egység
- Társadalmi-gazdasági funkció

Előnyök/hátrányok:

- gazdasági fejlődés
- ingázás
- munkahelyek koncentrálódása
- rekreációs célú kistelepülések felértékelődnek
- környezeti problémák
- közlekedési problémák
- vidéki életforma átalakul
- infrastrukturális hiányosságok
- alapellátás, oktatás, egészségügy, hulladékgazdálkodás
- egyéb szolgáltatások színvonala
- megnövekedett erőforrásigények
- identitás kérdésköre (települési és helyi lakossági szinten is)
- ...

Agglomeráció

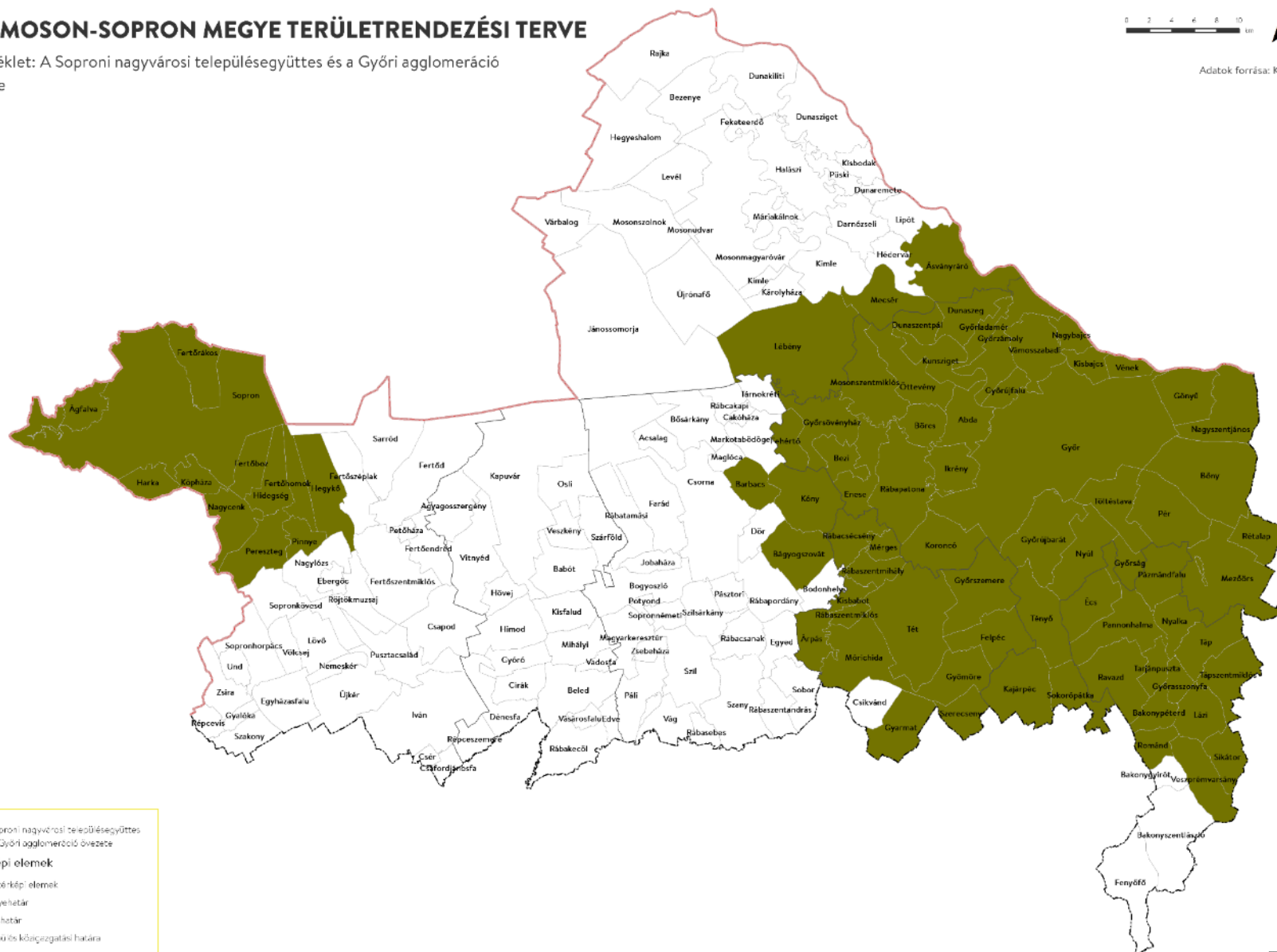
[illegible]

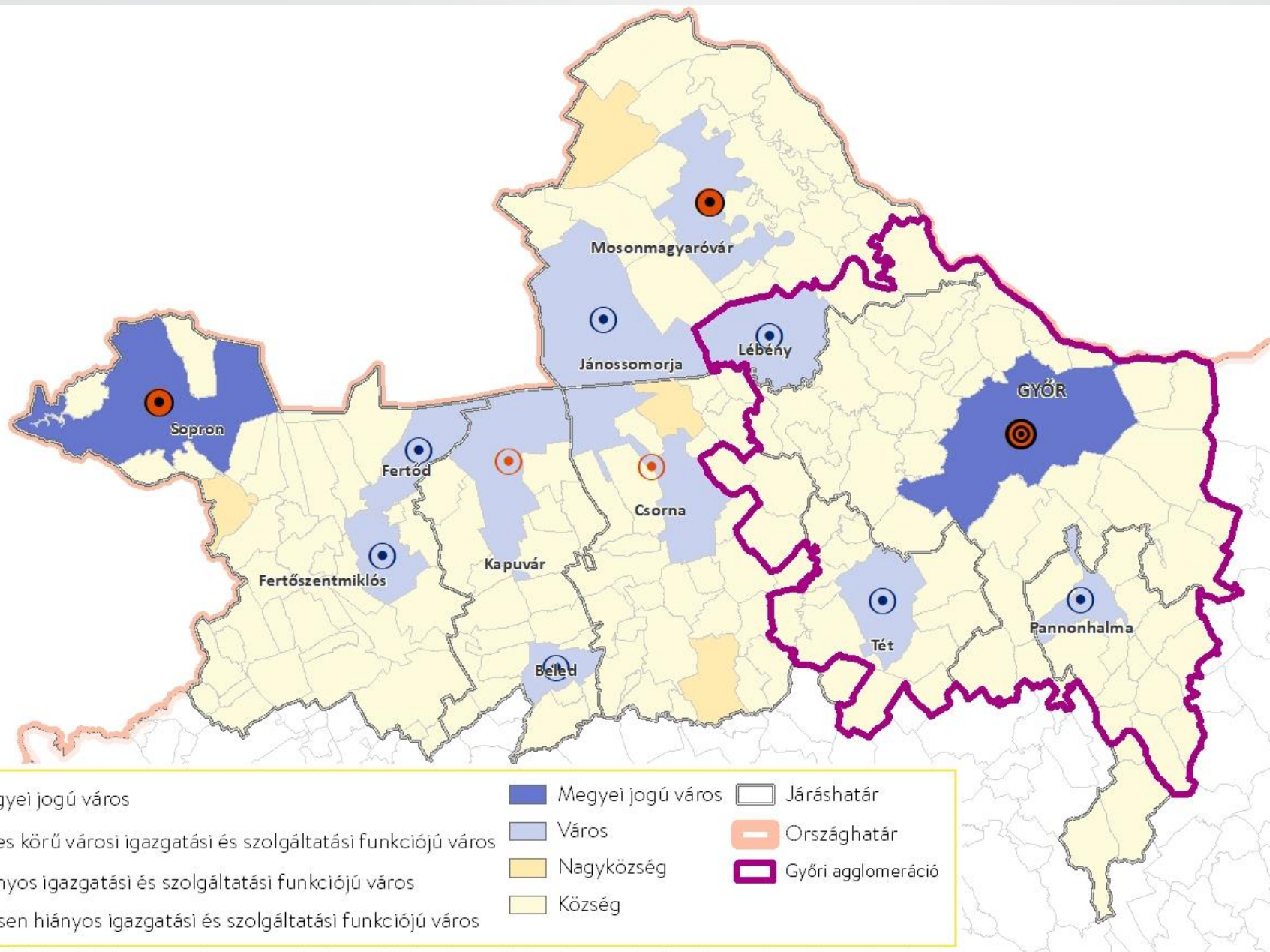
GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

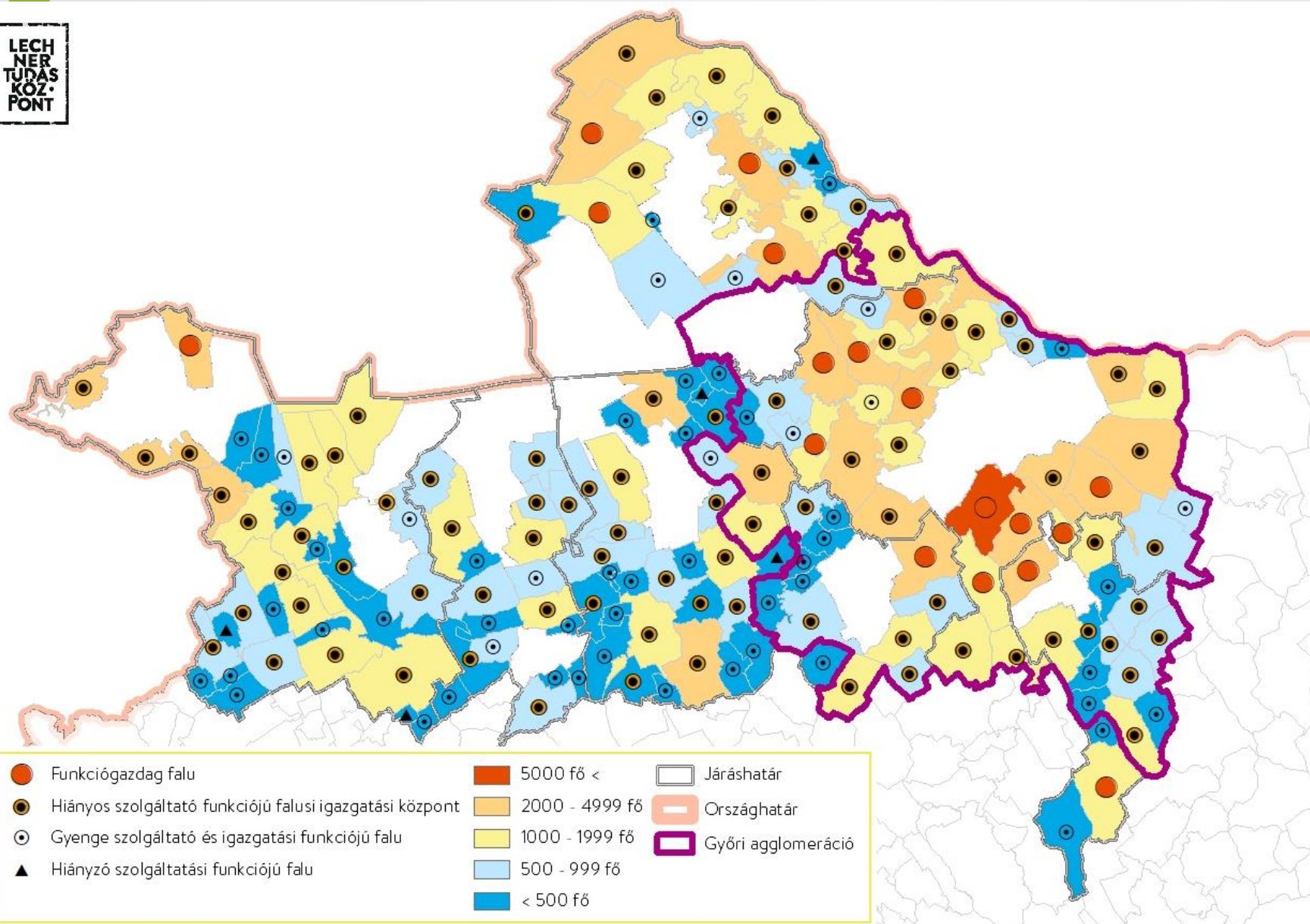
3/14. melléklet: A Soproni nagyvárosi településegység és a Győri agglomeráció övezete

Adatok forrása: KSH

Településegységek összehangolt működése

(múlt, jelen, jövő)

Kistérségi Társulások

Natúrparkok

Leader Egyesületek

Szigetközi Területfejlesztési Tanács

A helyi önkormányzatok számára már az 1990. évi LXV. törvény biztosította a szabad társulás lehetőségét, a folyamat azonban a 1996. évi XXI. területfejlesztési törvény elfogadását követően erősödött fel. A fokozatosan kialakuló társulások a legváltozatosabb összetételben és működési területtel jöttek létre, más társulásokra tekintet nélkül, többnyire azokkal területi átfedésben alakultak meg

Győr-Moson-Sopron megye területén **20 „önkéntes” kistérségi területfejlesztési társulás** jött létre

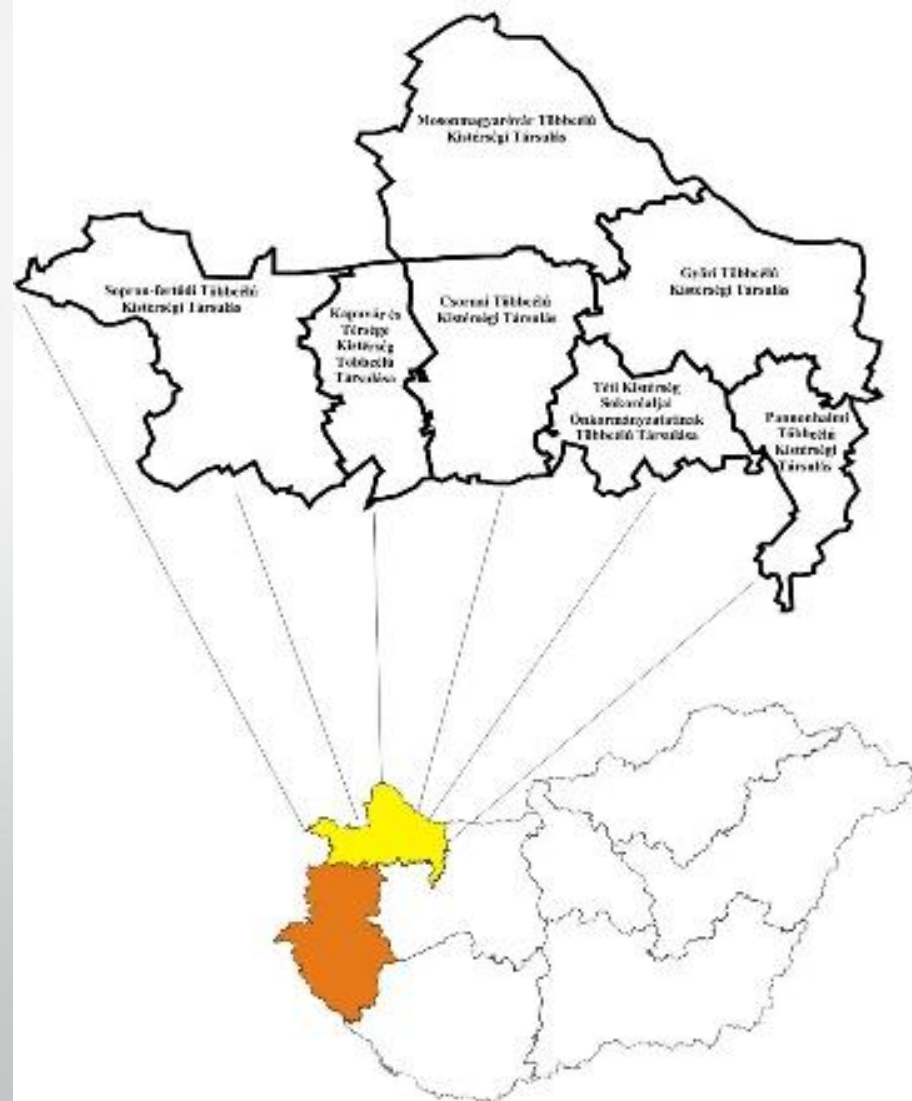
- Alpokalja Kistérség (térségközpont: Lövő)
- Alsó-Szigetközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Dunaszeg)
- Bakonyér Önkormányzati Társulás (térségközpont: Gönyű)
- Dél-Rábaközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulás (térségközpont: Beled)
- Felső Mosoni–Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása (Felső MOSONI DUNATÁJ Társulás); (térségközpont: Máriakálnok)
- Felső-Dunamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési és Tájrehabilitációs Társulása (Felső DUNATÁJ Társulás); (térségközpont: Dunasziget)
- Fertőmenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Fertőd)
- Győri Agglomerációs Városkörnyéki Fejlesztési Társulás (térségközpont: Győr)
- Kelet-Hanság Kapuja Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulás (térségközpont: Lébény)
- Kis-Rábamenti Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Kapuvár)
- Nyugati Kapu Térségfejlesztési Társulás (térségközpont: Dunakiliti)
- Pannonhalma–Sokoró Térségfejlesztési Önkormányzati Társulás (térségközpont: Pannonhalma)
- Rába Szövetség (térségközpont: Sobor)
- Rábaköz–Tóköz–Hanságmente Településeinek Regionális Fejlesztési társulása (térségközpont: Csorna)
- Rábcatorok Regionális Fejlesztési Társulás (térségközpont: Ikrény)
- Répcementé és Kavicsstakaró Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Iván)
- Sokoróalja Önkormányzatainak Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Tét)
- Sopron és Vidéke Kistérségi Társulás (térségközpont: Sopron)
- Szigetközi Önkormányzatok Szövetsége (térségközpont: Darnózseli)
- Tóközi Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulása (térségközpont: Bősárkány)

Többcélú Kistérségi Társulás

Neve	Lakossága (fő)	Települései (db)	Területe (km ²)	Címe
Csornai Többcélú Kistérségi Társulás	36.163	34	598,84	9300 Csorna, Szent István tér 2.
Győri Többcélú Kistérségi Társulás	153.205	27	742,68	9021 Győr, Városház tér 1.
Kapuvár és Térsége Kistérségi Többcélú Társulása	25.826	19	382,71	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Mosonmagyaróvár Többcélú Kistérségi Társulás	71.355	26	930,69	9200 Mosonmagyaróvár, Fő u. 11.
Pannónhalmi Többcélú Kistérségi Társulás	17.092	18	320,58	9090 Pannónhalma, Dózsa György u. 10.
Sopron-fertődi Többcélú Kistérségi Társulás	92.343	39	857,39	9400 Sopron, Széchenyi tér 1.
Téti Többcélú Kistérségi Társulás	19.349	19	375,59	9100 Tét, Fő u. 88.

Többcélú kistérségi társulások Győr-Moson-Sopron megye, 2006

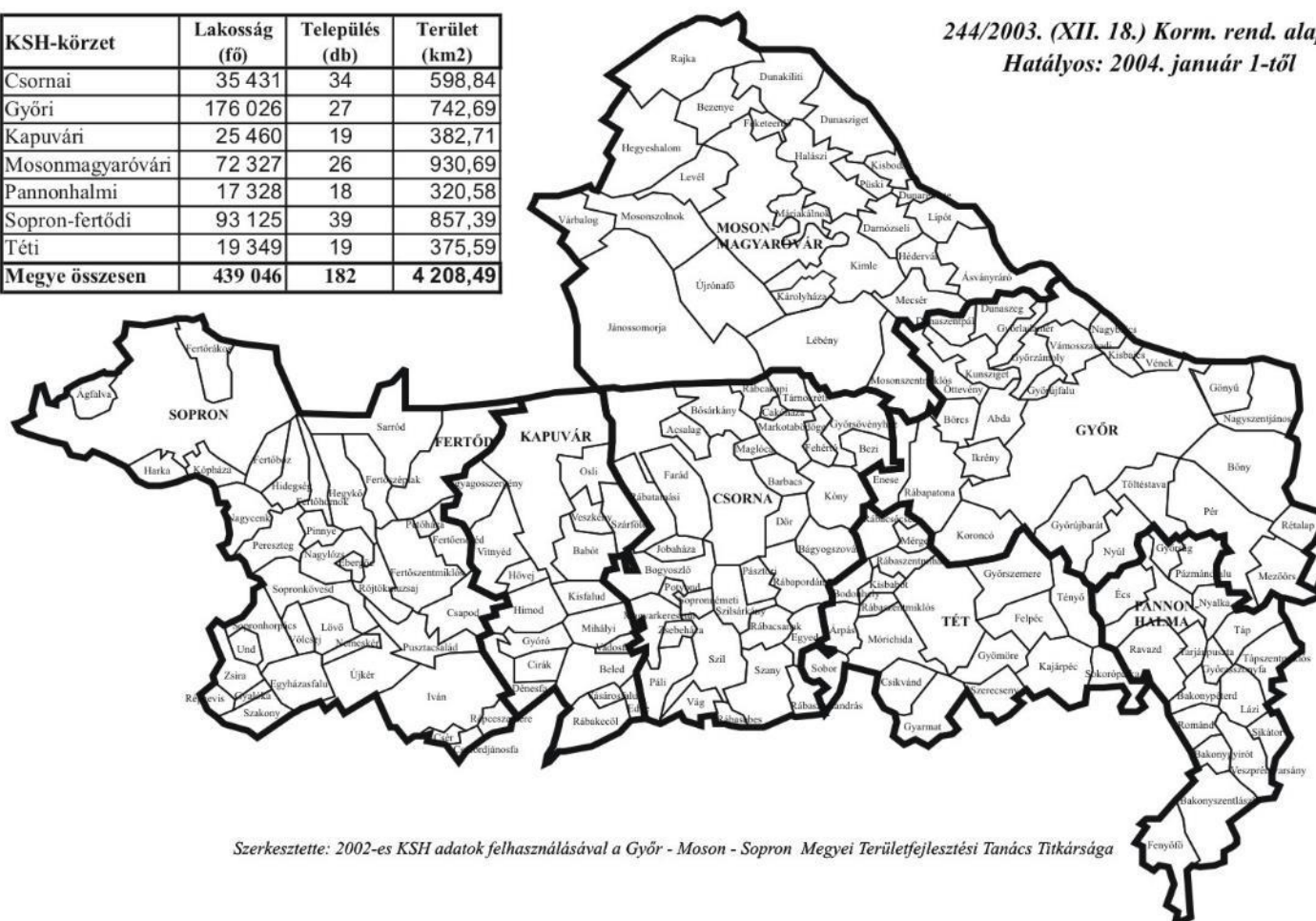
A kistérségi együttműködésben változást hozott a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII.18.) Korm. rendelet.

Győr-Moson-Sopron Megyében az alábbi térségek alakultak

Győr-Moson-Sopron megye KSH kistérségi lehatárolása

KSH-körzet	Lakosság (fő)	Település (db)	Terület (km ²)
Csornai	35 431	34	598,84
Győri	176 026	27	742,69
Kapuvári	25 460	19	382,71
Mosonmagyaróvári	72 327	26	930,69
Pannonhalmi	17 328	18	320,58
Sopron-fertődi	93 125	39	857,39
Téti	19 349	19	375,59
Megye összesen	439 046	182	4 208,49

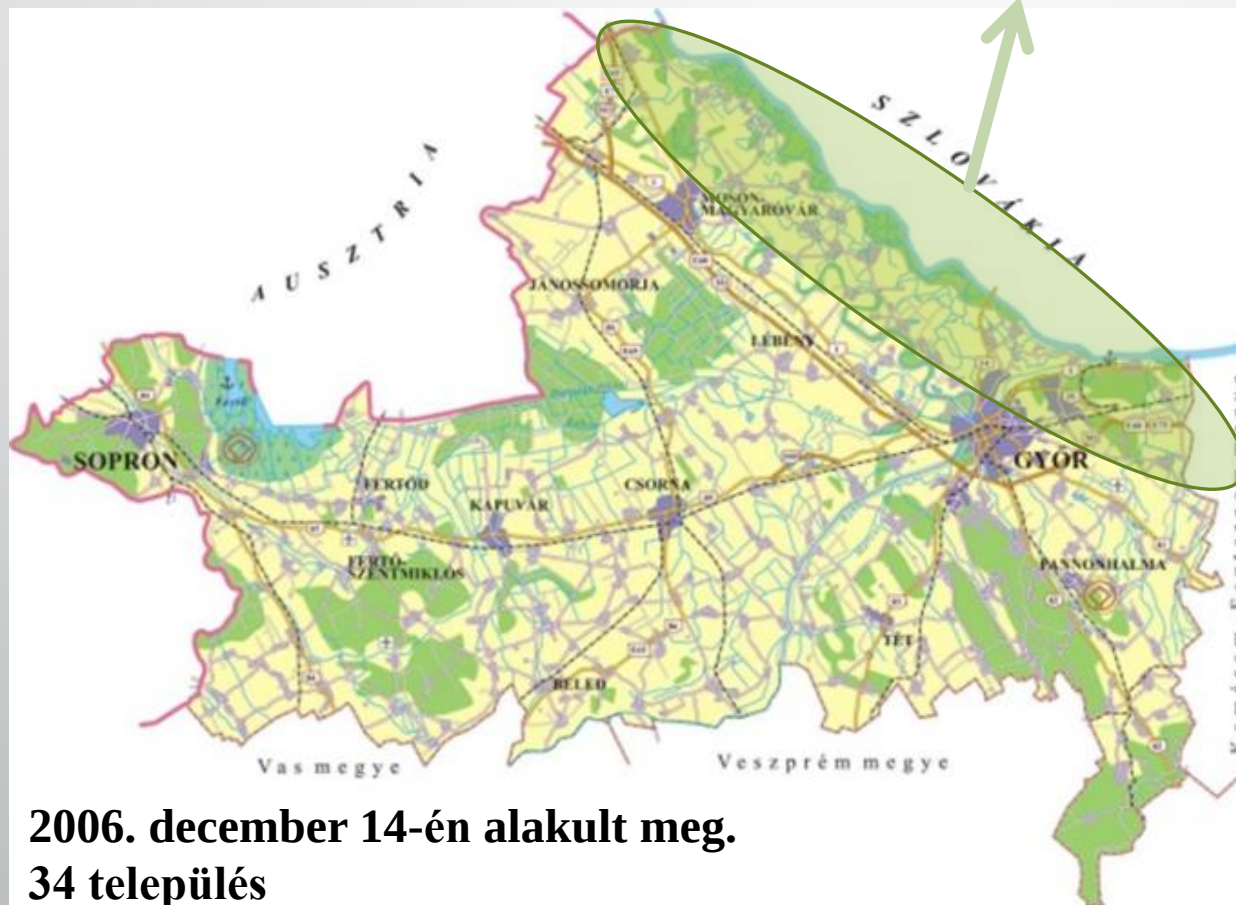
244/2003. (XII. 18.) Korm. rend. alapján
Hatályos: 2004. január 1-től

Szerkesztette: 2002-es KSH adatok felhasználásával a Győr - Moson - Sopron Megyei Területfejlesztési Tanács Titkársága

„Szigetköz – Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanács működési területe

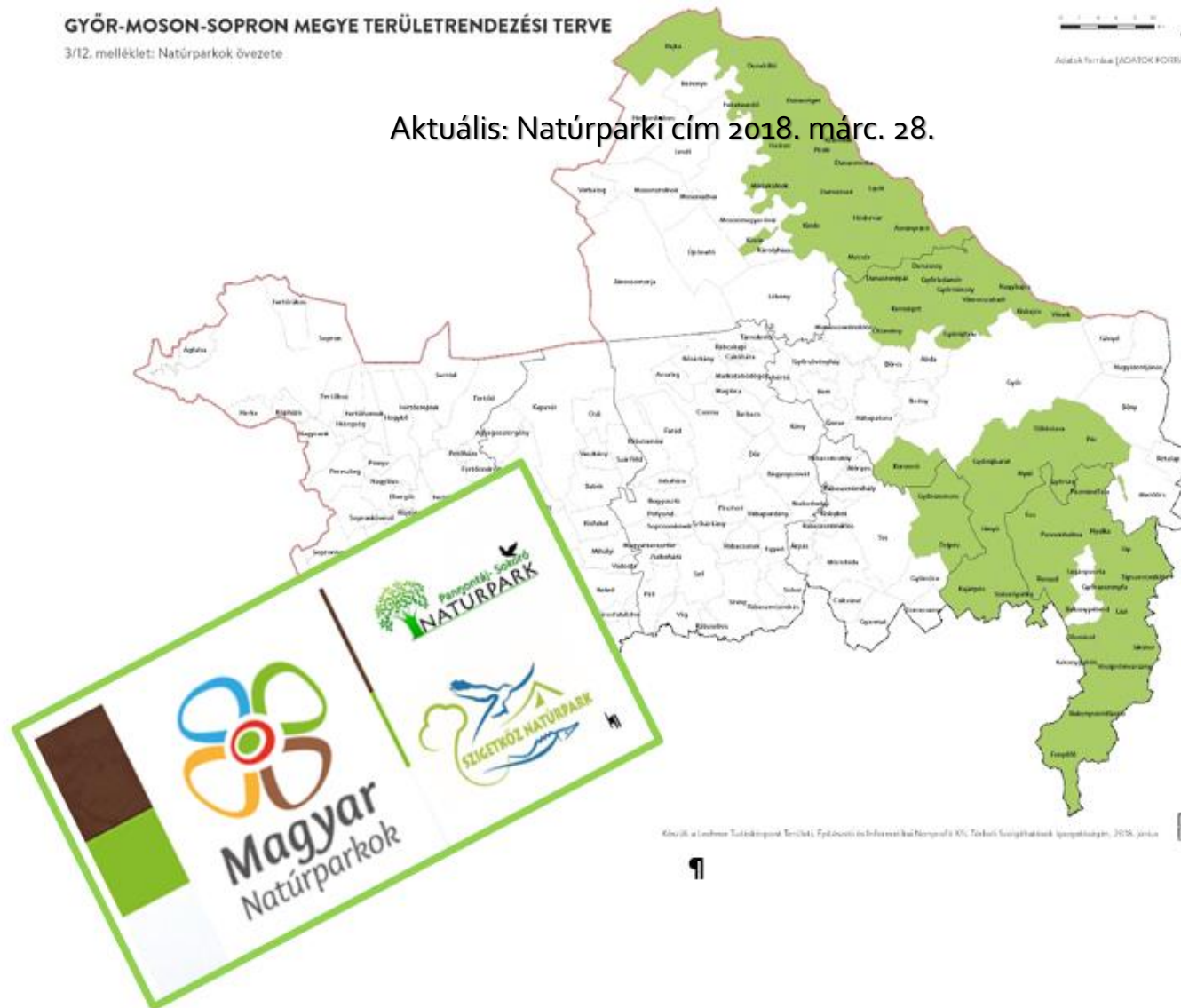

2006. december 14-én alakult meg.
34 település

GYÖR-MOSON-SOPRON MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

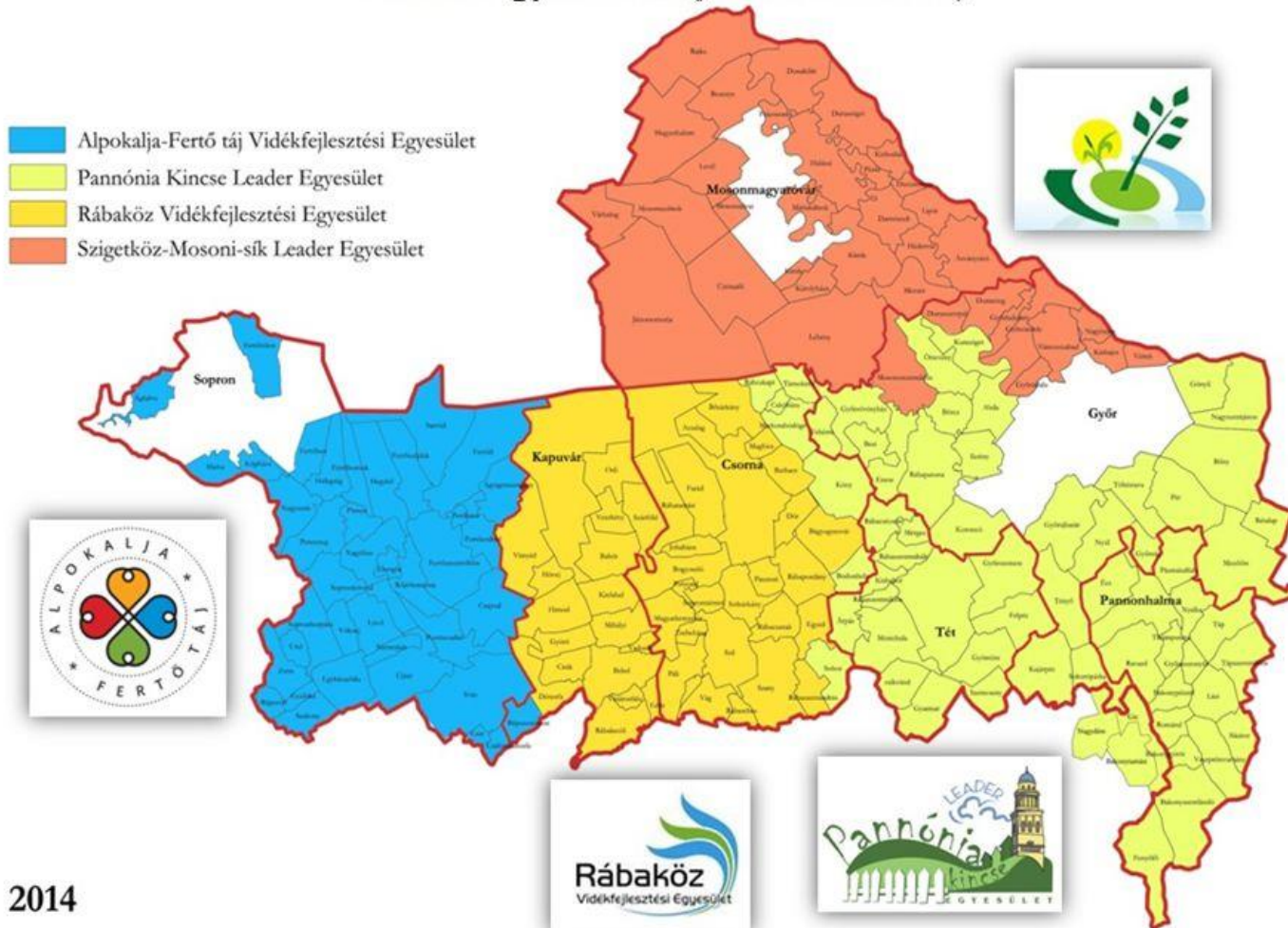
3/12. melléklet: Natúrparkok övezete

Aktuális: Natúrparki cím 2018. márc. 28.

Készítette: a Lendvai Természetvédelmi, Turizmus- és Értéktudományi Intézet és a Győr-Ménfőcsanak-Sopron Megyei Kormányzat, Turizmus- és Értéktudományi Intézet, 2018. június

Győr-Moson-Sopron megye Leader Egyesületek (járási határokkal)

2014

Partnerség a gyakorlatban (példák)

„SacraVelo“ határon átnyúló kerékpáros zarándokútvonalak

A kezdet 2009-re nyúlik vissza.

A szakrális értékek közös kínálata és elérhetővé tétele az aktív turizmus eszközével a Rábától a Dunán keresztül a Morva folyóig.

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat vezető partnerségében egy sokszereplős partneri kör a SacraVelo projektet tervezi megvalósítani. A 2014-2020-as SK-HU határon átnyúló programra közösen benyújtandó pályázaton elnyerhető támogatás segítségével magyar-szlovák határtérség négy megyéje (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pozsony és Nagyszombat) szakrális látnivalói kerékpáros túraútvonalakkal történő elérhetővé tételét célzó fejlesztés valósulhat meg.

A formálódó projektcsomag összköltsége az első becslések szerint 2,5-3 millió euró (hard, soft, promo és menedzsment költségek).

Megyénkben 109 települést érintő, összesen 616 km hosszú hálózat útbaigazító és információs táblákkal történő kijelölése történne, mely hálózat 28 szakaszból áll.

Ideális agglomeráció/településegységek

- Városok - Falvak
- szerepkörök/funkciók
- hálózatos településrendszer

negatív példa:

nekem is kell sportcsarnok, uszoda, stb. mert a szomszéd településnek is van.

pozitív példa:

térségi gondolkodás, hosszútávú átgondolt, összehangolt fejlesztések

Nem ideális szerepkörök

Partnerség

BELÜGYMINISZTERIUM

ÖNKORMÁNYZATI HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

ÖNKORMÁNYZATI KOORDINÁCIÓS IRODA

szervezésében 2017-ben megvalósult

A KÖFOP-2.3.4-VEKOP-15-2016-00002 azonosítószámú
„Önkormányzati fejlesztések figyelemmel kísérése II.” című
kiemelt projekt stratégiai célja

**hozzájárulni a hatékony és szolgáltató önkormányzati
szemlélet kialakulásához.**

Jó példa, a közös rendezvénysorozat, mert

....

- Érvényre jutott a szubszidiaritás elve
- A programsorozat szervezése komoly háttérmunkával valósult meg.
- Megvalósult a közös gondolkodás, partnerség és a személyes kapcsolatok.
- Részvételi arány változó, de mindenki meg lett szólítva.
- A megye szereplői véleményeiket utólag is megadhatták.
- Ösztönzőleg hatott a véleménynyilvánítókra, hogy anonim módon kerül feldolgozásra jobbító szándékú megfogalmazás.
- A sok ismert problémára konkrét megoldások is születhetnek.

AJÁNLÁSOK

1. Ágazatok közötti koordináció
2. Térségi főépítész alkalmazása
3. Közösségi tervezés
4. Települések módszertani támogatása
5. Koordináció tudásbázisának, tervezési háttérerőforrásainak biztosítása
6. Saját megyei forrás

Tapossuk együtt tovább az utat!

PÁRBESZÉD

Ta**P**asztalat

Komplex
integráltság

Aktivit**Á**s

Töb**B**szintű Területi
Kormányzás

Együttműködés

Reális

Területfejle**SZ**tés

Kohézió

Térk**É**p

Területren**D**ezés

A

Jövőnk kulcsa

Köszönöm a figyelmet!

Pappné Kett Adrienn

megyei főépítész, területfejlesztési referens

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat

9021 Győr, Városház tér 3.

Tel.: + 36 96 522 231, 30/346-23-25

akett@gymsmo.hu

www.gymsmo.hu